טו: ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קטן

ורחיצה בכלל סיכה. תימה מדבעי מהו ברחיצה אמאי לא נעי מהו בסיכה: **לא אשארא.** דמיירי התם בסוף פ"ק דתענית (דף יג.) בנעילת הסנדל ועשיית מלאכה ואעשיית מלאכה לא קאי דהא מנודה שרי במלאכה אלא מנעילת סנדל סוף פ"ק דתענית (שם) מסיק הלכתא דאכל אסור בין בחמין בין בצונן אבל לרחוץ פניו ידיו ורגליו בחמין אסור בצונן מותר ולסוך אפילו כל שהוא אסור ובתוס' הרב פי' קשיא ליה מאי שנא בט' באב ויום"כ אסור לרחוץ אפילו אלבעות כדמשמע בפרק בתרא דיומא (דף עח.) ומביאין לו מטפחת כו' והא תרוייהו מסיכה נפקי אכילות מואל תפוקי שמן יום הכפורים מיסוך לא סכתי (דניאל י) ונפש רש"ש דלפי המסקנא דמסיק בפ"ק דתענית דאכל מותר לרחוץ פניו ידיו ורגליו בצונן הוא הדין ט' באב ויום"כ ותימה אמאי לא מייתי בסוגיין דתענית ההיא דמטפחת כו' ונפש רבינו תם שמעתי שהיה אוסר לרחוץ כלל בט' באב ויום"כ חוץ מידיו שחרית דמשיב להו כמו מלוכלכות בטיט וצואה הואיל ואינו יכול ליגע בפיו ועיניו * משום בת מלך: **לא אשארא.** פי' לא קאי אנעילת סנדל אלא אמחיצה וזיל הכא קמדחי ליה דאעשיית מלאכה לא קאי כדפרישית לעיל וא"ת ואמאי לא פשיט מר"א דסוף פרק הזהב (כ"מ דף נט:) קבע את בגדיו וחלץ מנעליו וי"ל דשמא היה מתמיר על עצמו אי נמי מספקא ליה כי היכי דמספקא לן: **ושמשו** מטותיהן. בכל הני דלעיל לא מייתי מבני המדבר דלא ידעי היאך היו נוהגין אלא הא פשיטא לן שהיו משמשים מטותיהן שהרי הם היו פרים ורביס וכן גבי אלמו קרבנות דנסמוך שמא ים להוכיח הכי מן הפסוקים: **וישב** מחוץ לאהלו. פי' בימי ספרו וביומי חלוטו פליגי בה לעיל (דף ז:) כי האי גוונא אמרינן אכל אסור להניח תפילין ולא בכל ימי אבלו קאמרינן אלא יום ראשון בלבד ושני כלנקמן (דף כא.): **ואחרי** טהריתו. פי' בקונטרס דבטומאת מת מייירי בימי ספירו ימי הזאתו יספרו לו מיירי בימי ספירו וכמו מילתא אחריתי קמ"ל וביום באו לעבודה יביא כהן הדיוט עשירית האיפה וחטאתו כמו חיטוי וקדושתו לענודה מילי מילי קאמר ובקשה אמאי לא מפרש ליה בכהן גדול ים לומר משום דבכהן הדיוט מיירי דכתיב כי אם לאב ולאם ולאלו כ"ג לא יטמא לאביו ולאמו ולא ניחא ליה למימר דלאמרינן בקדושין (דף עח:) ריש"א בכהן גדול וסיפא בכהן הדיוט ועוד דלא הוה קמ"ל מידי אכל כהן הדיוט ביום חיטוי אינו כתיב בקרא בפירוש מיהו קשה לן כיון דמילי מילי כתיב אמאי ר"ש אומר בנאו מקריב בזמן שראוי לבילה (ב) וקשה דבפרק תמיד נשחט (פסחים דף סג. ושם) דקאמרינן כל הזבחים ערל וטמא משלחין קרבנותיהן ועוד דהכא אמי לא משמע לחייבי אלא במצורע דאהא דבעי מצורע מהו שישלח קרבנותיו מייתי ליה ונרלה לי דר"ש לאפוקי מצורע אתי דרבי יהודה דרש ביום באו בא דקאי אבלעיל לחייבי במצורע ולא לחייבי מידי בעשירית האיפה אלא בא לומר דבמצורע לחייבי בקרא כשיטהר ויכנס לעזרה דהיינו לאחר ימי ספרו אז יקריב חטאתו או שאר קרבנותיו ובתוספות פי' דערל וטמא משלחין קרבנותיהן (ג) בטומאת שרץ ולא בטומאה מגופו והקשה על זה מהא דאמרינן במגילה פ"ק (דף ח.) מזוזה ולא מנגעו משמע דאם יטהר מזוזה יביא קרבן אע"פ שהוא מצורע וכמו כן קשה למאי דפרישית ותירץ דלא לחייבי התם לענין קרבן אלא שיהא טהור מדין משכב ומושב דחמירא הוה טפי מבמצורע וצ"ע בפרק כל הזבחים שנתערבו (זבחים עד: ושם) ובפרק כל הגט (גיטין דף כח: ושם) [ד]מפורש קלת דיני סמיכה שלריך בעליס ואם כן אין טומא מביא קרבנותיו [ו]ועי' תוס' יומא קד: ד"ה דאמרן:

מתרין

דמות דיוקני נתתי בהן ובעונותיהם הפכתיה כפו מטותיהן עליה מנודה [א]ומצורע מה הן בבפיית המטה תיקו [ב]אבל אסור בעשיית מלאכה דכתיב [ג]והפכתי חגיכם לאבל מה חג אסור במלאכה אף אבל אסור במלאכה מנודה מהו בעשיית מלאכה אמר רב יוסף ת"ש [ד]כשאמרו אסור בעשיית מלאכה לא אמרו אלא ביום אבל בלילה מותר וכן אתה מוצא במנודה ובאבל מאי לאו אכולהו לא אשארא ת"ש מנודה שונה ושונין לו נשכר ונשברין לו שמע מינה מצורע מהו בעשיית מלאכה תיקו [ה]אבל אסור ברחיצה דכתיב [ו]ואל תסובי שמן ורחיצה בכלל סיכה מנודה מהו ברחיצה אמר רב יוסף ת"ש [ז]כשאמרו אסור ברחיצה [ח]לא אמרו אלא כל גופו אבל פניו ידיו ורגליו מותר וכן אתה מוצא במנודה ובאבל מאי לאו אכולהו לא אשארא [ט]מצורע מהו ברחיצה תיקו [י]אבל אסור בנעילת הסנדל מדקאמר ליה רחמנא ליחזקאל [יא]ונעליך תשים ברגליך מכלל דכולי עלמא אסור [יב]מנודה מהו בנעילת הסנדל אמר רב יוסף תא שמע [יג]כשאמרו אסור בנעילת הסנדל [יד]לא אמרו אלא בעיר אבל בדרך מותר [טו]הא ביצד יצא לדרך נועל נכנס לעיר חולץ וכן אתה מוצא במנודה ובאבל מאי לאו אכולהו לא אשארא [יז]מצורע מהו בנעילת הסנדל תיקו [יח]אבל אסור בתשמיש המטה דכתיב [יט]וינחם דוד את בת שבע אשתו ויבא אליה מכלל דמעיקרא אסור מנודה מהו בתשמיש המטה אמר רב יוסף ת"ש כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר מנודין היו ושימשו מטותיהן א"ל אביי ודלמא מנודה לשמים שאני דקיל קיל והא אמרת חמיר ספוקי מספקא ליה זיל הכא קמדחי ליה זיל הכא קמדחי ליה [כ]מצורע מהו בתשמיש המטה ת"ש דתניא [כא]וישב מחוץ לאהלו שיהא כמנודה [כב]וכאבל [כג]ואסור בתשמיש המטה ואין אהלו אלא אשתו שנא' [כד]לך אמור להם שובו לכם לאהליכם שמע מינה וניפשוט נמי למנודה אמר רב הונא בריה דרב פנחס משמיה דרב יוסף מי קתני שאסור שיהא כמנודה וכאבל במילי אחרנייתא ואסור נמי בתשמיש המטה [כה]אבל אינו משלח קרבנותיו דתניא [כו]ר"ש אומר שלמים בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא אונן [כז]מנודה מהו שישלח קרבנותיו אמר רב יוסף ת"ש כל אותן שנים שהיו ישראל במדבר מנודין היו ושלחו קרבנותיהן א"ל אביי ודלמא מנודה לשמים שאני דקיל קיל והאמרת חמיר ספוקי מספקא ליה ומדחי ליה מצורע מהו שישלח קרבנותיו [כח]ת"ש דתניא [כט]ואחרי טהרתו אחר פרישתו מן המת שבעת ימים יספרו לו אלו ז' ימי ספירו [ל]ויביום באו אל הקודש אל החצר הפנימית לשרת בקודש יקריב חטאתו [לא]נאם אדני אלהים: יחזקאל מד כו

[א] תענית יג., [ב] [כתובות נד.], [ג] [לקמן כ:], [ד] תוספתא דתענית פ"ה, [ה] [לקמן כח.], [ו] [לעיל ז:], [ז] [זבחים לט.], [ח] [ער' כתו"ס ס"פ נח], [ט] כיום מיעטו כתיב בכהן הדיוט ע"ל כפי הסיגיא ופי' התוספות. [י] [וע"פ תוספות ד"ה וקרע יבמ"י נדה ז: ד"ה הקשה ה"ר לתמי"ה], [יא] [ויבמינה מו:], [יב] [ע"פ תוס' ד"ה לא אשארא דקתני התם לענוטפת כהתם: [ג] תוס' ד"ה לאחרי כו' נזמן שראוי לבילה דבפ' תמיד נשחט כו' ע"ל ותיבת וקשה נמחק: [ד] באו"ד ובתוס' פי' כו' משלחין קרבנותיהן איירי בטומאת שרץ:

הגהות הב"ח

[א] רש"י ד"ה לא אשארא דקתני התם לענוטפת כהתם: [ב] תוס' ד"ה ואחרי כו' נזמן שראוי לבילה דבפ' תמיד נשחט כו' ע"ל ותיבת וקשה נמחק: [ג] באו"ד ובתוס' פי' כו' משלחין קרבנותיהן איירי בטומאת שרץ:

גליון הש"ס

גמ' הא ביצד יצא לדרך. עי' לקמן דף כז ע"א תוס' ד"ה אם יכול: הום' ד"ה לא אשארא דבייר כו' משום בת מלך. ע' שבת דף קנ ע"א: ד"ה לא אשארא ב' לא קאי כו' ויל הכא קבדחי. וכן כתבו כל הפוסקים ותמיה לי לפי ההלכה כתענית דף יג ע"א דבתענית לגבי מותר ברחיצה כל גופו נגזר אם כן על כרחך הך בריתא מייירי ברחיצת חמין וממילא וכן אתה מוצא במנודה ובאבל לא קאי על רחיצה דהא באבל אפילו אלבע אסור בחמין וכמבואר שם להדיא דקאי אנעילת סנדל ובמשנה דמנודה אסור בנעילת סנדל ובמשנה ובגמרא:

הגהות הגר"א

[א] גמ' כמנודה מביתו ובאבל כו' ע"ל:

רבינו חננאל

מנודים ומצורעים מהו, תיקו. אבל אסור בעשיית מלאכה. שנאמר והפכתי חגיכם לאבל, מה חג אסור בעשיית מלאכה אף אבל אסור. מצורע תיקו. אבל מנודה מותר במלאכה. אבל אסור בנעילת הסנדל. מדכתיב ביחזקאל, ונעליך תשים ברגליך. מכלל דכולי עלמא אסיר. כשאמרו אסור בנעילת הסנדל, לא אמרו אלא בעיר אבל בדרך מותר. יצא לדרך נועל, נכנס לעיר חולץ. וכן המנודה. מצורע תיקו. אבל אסור בתשמיש המטה. שנאמר וינחם דוד את בת שבע אשתו ויבא אליה. מכלל דמעיקרא אסיר. מנודה מהו, ת"ש כל השנים שהיו ישראל במדבר היו במנודין, והיו משמשין מטותיהן. ודלמא שאני מנודה לשמים דקיל, והא אמרת מנודה לשמים חמור הוא. ספוקי מספקא ליה, קאי הכא מדחי ליה אזיל הכא מדחי ליה. מצורע מהו בתשמיש המטה, ולא אישטיגא [ו] בהדיא. אבל

[ו] [נלע"ל אישטיגלן]

מסורת הש"ס

[ג] תענית יג., [ד] שם [פסחים נד.], [ה] [לקמן כ:], [ו] תוספתא דתענית פ"ה, [ז] [לקמן כח.], [ח] [לעיל ז:], [ט] [זבחים לט.], [י] [ער' כתו"ס ס"פ נח], [יא] כתו"ס מיעטו כתיב בכהן הדיוט ע"ל כפי הסיגיא ופי' התוספות. [יב] [ע"פ תוס' ד"ה וקרע יבמ"י נדה ז: ד"ה הקשה ה"ר לתמי"ה], [יג] [ויבמינה מו:],

תורה אור השלם

1. וְהָפַכְתִּי חַגֵּיכֶם לְאֵבֶל וְכָל שִׁירֵיכֶם לְקִינָה וְהַעֲלִיתִי עַל כָּל מָתְנַיִם שָׂק וְעַל כָּל רֹאשׁ קָרְחָה וְשַׂמְתִּיהָ כְּאֵבֶל יָחִיד וְאַחֲרִיתָהּ כְּיוֹם מָר: עמוס ח י
2. וְיִשְׁלַח יוֹאָב תְּקוֹעָה וַיִּקַּח מִשָּׁם אִשָּׁה חֲכָמָה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִתְאַבְּלִי נָא וְלִבְשִׁי נָא בִּגְדֵי אֵבֶל וְאַל תָּסוּכִי שָׁמֶן וְהָיִית כְּאִשָּׁה זֶה יָמִים רַבִּים מִתְאַבֶּלֶת עַל מֵת: שמואל ב יד ב
3. הָאֲנַק דֹּם מֵתִים אֵבֶל לֹא תַעֲשֶׂה פֹּאֵרְךָ חָבוֹשׁ עָלֶיךָ וְנַעֲלֶךָ תָּשִׂים בְּרַגְלֶיךָ וְלֹא תַעֲטֶה עַל שָׂפָם וְלֶחֶם אֲנָשִׁים לֹא תֹאכֵל: יחזקאל כד יז
4. וְיָנֻחַם דָּוִד אֶת בַּת שֶׁבַע אִשְׁתּוֹ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שְׁלֹמֹה וַיְיָ אֲהֵבוּ: שמואל ב יב כד
5. וְכִבֵּס הַמְטַהֵר אֶת בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֹר וְאַחַר יָבוֹא אֶל הַמַّחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים: ויקרא יד ח
6. לֵךְ אֱמֹר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם: דברים ה כו

ר. וְאַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ לוֹ: יחזקאל מד כו

א. וּבְיוֹם בֹּאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ אֶל הַחָצֵר הַפְּנִימִית לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ יַקְרִיב חַטָּאתוֹ נְאֻם אֲדֹנָי אֱלֹהִים: יחזקאל מד כו

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com